

อย่าตกเข้าสู่กับดักของผู้ก่อความไม่สงบ

ประเวศ วะสี

แนวทางการแก้ปัญหาไฟใต้มี ๓ ประการ คือ

๑. การไม่ตกเข้าสู่กับดักของผู้ก่อความไม่สงบ
๒. การจำกัดและขจัดความรุนแรง
๓. สร้างเงื่อนไขไปสู่การร่วมสร้างสังคมสันติและการวางอาวุธ

ในที่นี่จะกล่าวถึง ๒ ประการแรก

การไม่ตกเข้าสู่กับดักของผู้ก่อความไม่สงบ

ก่อนอื่นต้องเข้าใจว่า คนมุสลิมส่วนใหญ่ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ได้ต้องการแบ่งแยกดินแดน ไม่ได้เป็นผู้ก่อความรุนแรง เป็นคนที่รักในหลวงและรักประเทศไทย

ผู้วางแผนก่อความไม่สงบมีจำนวนน้อยและแฝงเร้น ใช้วิธีก่อความรุนแรงทำร้ายและทำลายสัญลักษณ์ เช่น ยิงใส่ศูนย์ศิลปาชีพ ฉีกธงชาติ และในอนาคตอันใกล้เชื่อว่าจะเพิ่มการกระทำเช่นนี้อีก เพื่อล่อให้รัฐบาลส่งกำลังขนาดใหญ่เข้าปราบปรามอย่างรุนแรง ในการปราบปรามอย่างรุนแรงนั้นจะไม่โดนผู้ก่อการร้ายเพราะหลบหลีกแฝงเร้นรวดเร็ว แต่จะไปโดนคนดี ๆ ที่เป็นคนส่วนใหญ่ เพื่อทำให้คนเกลียดชังและเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลมากขึ้น ผู้ก่อการร้ายจะได้มีกระทำได้มากขึ้นและก่อการร้ายมากขึ้น ตามคำที่พวกคอมมิวนิสต์ชอบพูดว่า “ตายสิบเกิดแสน” คือยิ่งฆ่า (โดนคนดี) ผู้ก่อการร้ายยิ่งเพิ่มจำนวนขึ้น

ในกรณีนี้หรือเช่นนั้นชัดเจนว่าเขาวางแผนมาให้ถูกฆ่าในมัสยิด เพื่อส่งภาพออกไปทั่วโลก ว่าทหารไทยฆ่ามุสลิมในมัสยิดอันศักดิ์สิทธิ์ เพื่อดึงโลกอิสลามทั้งหมดให้เข้ามาเป็นศัตรูกับรัฐบาลไทย และสร้างความเห็นใจจากชาวโลกและองค์กรระหว่างประเทศ เรื่องนี้เราตกเข้าสู่กับดักของเขา

คนไทยทุกภาคส่วน ทั้งรัฐบาล ฝ่ายค้าน กองกำลัง สื่อมวลชน และสังคม ควรจะมีความเป็นเอกภาพในความเข้าใจถึงการวางกับดักของผู้ก่อความไม่สงบ และไม่ตกไปสู่กับดักของเขา การพูดถึงสันติวิธีและความสมานฉันท์ ไม่ได้แปลว่าไม่จัดการกับคนทำผิดกฎหมาย ไม่ใช่ไม่เห็นใจเจ้าหน้าที่และผู้บริสุทธิ์ที่ถูกทำร้าย ไม่ใช่การเข้าข้างผู้ก่อความไม่สงบ แต่เพื่อมิสดีไม่ตกหลุมพรางของผู้วางแผนการก่อความไม่สงบที่ต้องการให้ความรุนแรงบานปลายจนคุมไม่อยู่ สื่อมวลชนจะต้องระมัดระวังในการสื่อสารที่อาจเพิ่มความเกลียดชังระหว่างกันโดยไม่รู้ตัว เช่น อย่าใช้คำพูดว่า “มุสลิมก่อการร้าย” เพราะจะไปทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าคนมุสลิมทั้งหมดเป็นผู้ก่อการร้าย ซึ่งไม่ตรงต่อความจริง ความจริงก็คือคนมุสลิมเกือบทั้งหมดเป็นผู้ไม่ต้องการความรุนแรง รักในหลวง และรักประเทศไทย อย่าผลักให้เขาไปเป็นพวกผู้ก่อการร้าย

ในขณะที่ผู้วางแผนก่อความไม่สงบ ซึ่งอาจมีมากกว่าหนึ่งกลุ่ม พยายามก่อให้คนไทย
เข้าใจผิดกัน เกลียดกัน เข้าปะทะกันจนวุ่นวายบานปลาย การพูดจาต้องมีสติ รู้ว่าอะไรควรพูด
ไม่ควรพูด ต้องใช้หลักวจีสุจริตให้ครบทุกข้อ คือ

- (๑) เป็นความจริง
- (๒) พูดเป็นปียวาจา
- (๓) พูดถูกกาลเทศะ
- (๔) พูดแล้วต้องเกิดประโยชน์ ไม่เกิดโทษ

ตัวอย่างเช่นคำว่า “ทหารทำผู้หญิงมุสลิมท้อง” เป็นวจีสุจริต โดยนัยทั้ง ๔ ประการ
ข้างต้นหรือไม่ เป็นประโยชน์หรือโทษอย่างไร ถ้ามีสติก็จะเห็นไม่ยาก ในยามเช่นนี้ต้องผณีกกัน
ทุกภาคส่วนเพื่อแก้ปัญหาให้ได้

การจำกัดและขจัดความรุนแรง

เราต้องจำกัดและขจัดความรุนแรงให้ได้
ที่จริงฝ่ายบ้านเมืองมีกำลังมากกว่าผู้ก่อความไม่สงบมาก กุญแจจึงอยู่ที่การผณีกกำลัง
ให้เป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ ขณะนี้ผู้รับผิดชอบหลัก ๔ คน คือ

๑. พล.ต.อ.ชิตชัย วรรณสถิตย์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒. พล.ท.ขวัญชาติ กล้าหาญ แม่ทัพภาค ๔
๓. พล.ต.ท.สมศักดิ์ แขวงโสภา ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
๔. พล.ต.ท.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๙

ล้วนเป็นคนดี

(ไม่ได้หมายความว่า พล.อ.สิริชัย ธัญศิริ เป็นคนไม่ดี คุณสิริชัยเป็นคนดีมาก ทั้งขยัน
ทั้งรับผิดชอบ และมีหัวใจความเป็นมนุษย์ ที่กล่าวถึง ๔ ท่านข้างต้นพูดจากสภาพที่รัฐบาลกำหนด
ตัวในปัจจุบัน) อีกประการหนึ่งทางฝ่ายตำรวจยังได้รับการสนับสนุนจากผู้บัญชาการตำรวจคือ
พล.ต.อ.โกวิท วัฒนะ ซึ่งเป็นคนดีอย่างยิ่ง

คนดีเหล่านี้จะต้องผณีกกันแก้ปัญหาให้ได้

ในพื้นที่ภาคราชการทั้งหมดจะต้องผณีกกันและผณีกกับผู้นำชุมชนเต็มพื้นที่

ชุมชนและผู้นำชุมชนคือกุญแจของการแก้ปัญหาทุกชนิด

ภาคราชการต้องมีความเป็นเอกภาพในการสนับสนุนชุมชน และต้องไม่ทำให้ชุมชนอ่อนแอ
ต้องเอาข้าราชการที่ไม่ทำงานหรือที่รังแกประชาชนออกจากพื้นที่

กลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่ คือหัวใจของการสร้างความเป็นเอกภาพ
ประสิทธิภาพ และคุณภาพ

นอกจาก (๑) คุณขวัญชาติ (๒) คุณสมศักดิ์ (๓) คุณอดุลย์ แล้ว กลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่ควรมีสมาชิกเพิ่มคือ

(๔) รองปลัดกระทรวงมหาดไทยอาวุโสที่ลงไปประจำในพื้นที่

(๕) รัฐมนตรีดี ๆ สักคนหนึ่งที่จะลงไปประจำอยู่ในพื้นที่ หรือจะรองนายกรัฐมนตรีก็ได้

(๖) ผู้นำชุมชนที่เป็นที่เคารพนับถือของคนในพื้นที่

ที่เน้นคำว่าพื้นที่ เพราะกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่ต้องพบปะกันเป็นประจำ สร้างความเข้าใจของทุกฝ่ายให้ตรงกัน สามารถนำเข้าและรักษาข้าราชการที่ดี ขจัดข้าราชการที่ไม่ดีออกไปจากพื้นที่

ข้าราชการที่ดีในพื้นที่คือกุญแจของความสำเร็จในการขจัดความรุนแรง

แนวทางการทำงานคือ ชุมชนเข้มแข็ง งานมวลชน ข้าราชการที่แม่นยำ การประคบถูกตัวอย่างเจาะจง (ประคบหมายถึงเพื่อป้องกันไม่ให้ก่อความรุนแรง)

ถ้าข้าราชการไม่ดี ย่อมทำตามแนวทางข้างบนไม่ได้ คือถ้าความสัมพันธ์กับมวลชนไม่ดี ข้าราชการก็ไม่แม่นยำ ข้าราชการไม่แม่นยำก็จะนำไปสู่นโยบายและการปฏิบัติที่ผิดพลาด ความรุนแรงแทนที่จะลดลงก็กลับเพิ่มขึ้น

โดยสรุปยุทธศาสตร์ที่จะลดและขจัดความรุนแรง คือ การฉีกใจให้ความดีมีพลัง ถ้ากลไกของรัฐบาลความสามารถที่จะฉีกกำลังความดีในพื้นที่ย่อมไม่สามารถแก้ไขความรุนแรงได้ จึงควรให้ความสนใจเป็นพิเศษที่ความแข็งแรงของกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น

ที่กล่าวมาคือแนวทาง ๒ ประการ คือ **หนึ่ง** การไม่ตกเข้าไปสู่กับดักของผู้ก่อความไม่สงบ และ **สอง** การจำกัดและขจัดความรุนแรง

ส่วนประการที่สามคือ ควรสร้างเงื่อนไขที่นำไปสู่การร่วมสร้างสังคมสันติสุขและการวางอาวุธ จะได้กล่าวต่อไปภายหลัง